

θέματα

ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Τριμηνιαία περιοδική έκδοση για την εκπαίδευση
ΤΕΥΧΟΣ 43, ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2008 - ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2009, ΤΙΜΗ 5.00

- *Αγχογόνες Καταστάσεις σε Οικογένειες με Παιδί με Σοβαρές Αναπηρίες*
- *Πρώιμη Παρέμβαση σε Παιδιά με Προδιάθεση Μ.Δ.*
- *Παιδιά με Γλωσσική Καθυστέρηση*
- *Η Μουσικοκινητική Αγωγή στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση*
- *Αντισμός: Αξιολόγηση, Κατάρτιση Προγράμματος, Εκπαιδευτική Πορεία*

θέματα ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΤΟΥ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ (Π.Ε.Σ.Ε.Α.)
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2008 - ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2009 ΤΕΥΧΟΣ 43 ΤΙΜΗ 5.00 ΚΩΔΙΚΟΣ 5018

θέματα ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΥ
ΚΩΔΙΚΟΣ 5018

Διεύθυνση: Γούναρη 21-23,
185 31 Πειραιάς

Τηλ.-Fax: 2651048830, 210 9731636
Κιν.: 6977244295, 6976775312

e-mail: ds_pesea@yahoo.gr
<http://www.pesea.gr>

Ιδιοκτήτης: Π.Ε.Σ.Ε.Α.

Εκδότης: Μηνάς Ευσταθίου

Συντακτική Επιτροπή

Μηνάς Ευσταθίου: 6977244295
Γιάννης Βούρβουλης: 6976775312
Γιώργος Κ. Γαλάνης: 210 4954478
Αγγελής Αντωνόπουλος: 27410 71152
Γεωργία Ελευθεράκη: 210 2235478
Γιάννης Μπουσδούνης: 210 9731636

Επιστημονικοί Σύμβουλοι

Γιώργος Τσιάκαλος
Λάμπρος Σταύρου
Σπύρος Σούλης

Υπεύθυνος Έκδοσης: Μηνάς Ευσταθίου
Φωτογραφία: Ελένη Κελεσίδην

Επιμέλεια: Συντακτική Επιτροπή

Στοιχειοθεσία: Ιωάννα Τσίκα
Εκτύπωση: Γεώργιος Μυλωνάς & ΣΙΑ Ο.Ε.

Συνεργασίες - Συνδρομές

Προς: e-mail: ds_pesea@yahoo.gr
Μηνάς Ευσταθίου, Απελευθερώσεως 14,
453 32 - Ιωάννινα, 6977244295
Γιάννης Βούρβουλη, Θουκυδίου 34,
164 52 - Αργυρούπολη, 6976775312
Π.Ε.Σ.Ε.Α., Τ.Θ. 80497, 18510 - Πειραιάς

Συνδρομή ενός έτους (4 τεύχη): 20.00

Συνδρομή Οργανισμών & Ν.Π.Δ.Δ.: 30.00

Με κατάθεση στον Τραπεζικό Λογαριασμό
2760400328582 της Αγροτικής Τράπεζας

Με ταχυδρομική επιταγή Ε.Λ.Τ.Α.

(και την ένδειξη «για Μέλος» ή «για Περιοδικό»,
Όνοματεπώνυμο, Διεύθυνση, Τηλέφωνο)

Κάθε ενυπόγραφο άρθρο εκφράζει τις απόψεις
του συγγραφέα ο οποίος και βαρύνεται
αποκλειστικά τόσο για την ερευνητική
δεοντολογία, την επιστημονικότητα και εγκυρότητα
των θέσεων όπως αυτές παρουσιάζονται,
όσο και για τη γλώσσα που χρησιμοποιεί.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σημείωμα της Σ.Ε. 1

Κινητή Ανάπτυξη και Διαφορές Φύλου
σε Εφήβους με Μ.Κ. 3

Αγχογόνες Καταστάσεις σε Οικογένειες
με Παιδί με Σοβαρές Αναπηρίες 18

Πρώιμη Παρέμβαση σε Παιδιά
με Προδιάθεση Μ.Δ. 29

Παιδιά με Γλωσσική Καθυστέρηση 45

Η Μουσικοκινητική Αγωγή
στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση 57

Αυτισμός: Αξιολόγηση, Κατάρτιση Προγράμματος
Εκπαιδευτική Πορεία 65

Απόψεις Ελλήνων Κωφών για τη Λογοθεραπεία 73

Η Αντικατάσταση των Διδακτικών Εγχειριδίων
(Β' Μέρος) 89

Εξερχόμενα Δ.Σ. ΠΕΣΕΑ
Ανανέωση Συνδρομών 2009 106

Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση 107

Δραστηριότητες - Ειδήσεις 109

Παράθυρα στο Βιβλίο και τον Τύπο 111

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥ ΜΟΝΟΛΟΓΟΥ, ΤΗΣ ΣΤΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑΣ ΖΗΤΑ ΔΙΑΛΟΓΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΙΔΕΙΑ ΑΠΟ ΜΗΔΕΝΙΚΗ ΒΑΣΗ

Στο Σημείωμα της Συντακτικής Επιτροπής του 41ου τεύχους τονίζαμε ότι [...]το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα, καθώς και το υποσύστημα της ειδικής αγωγής, υποφέρουν εδώ και χρόνια από έναν άκρατο «αυταρχικό κρατισμό» που συνίσταται στην υποκατάσταση των δημοκρατικών θεσμών με πολιτικούς μηχανισμούς, οι οποίοι μειώνουν αποφασιστικά τη σημασία και το ρόλο των Πολιτικών Κομμάτων. Ένας «αυταρχικός κρατισμός» που προκαλεί αλυσίδα μεταβολών στη δημοκρατικό πολίτευμα με μέτρα στρατηγικού χαρακτήρα, όπως είναι: α) ο αποκλεισμός των Πολιτικών Κομμάτων και των κοινωνικών οργανώσεων από τα κέντρα λήψης πολιτικών αποφάσεων, β) η δύλια και μεγαλύτερη απόσταση των κρατικών μηχανισμών (Υπουργεία και Δημόσιες Υπηρεσίες) από τους πολίτες και τις συλλογικότητές τους, γ) ο κατακλυσμός της κοινωνικής ζωής από ένα λαβύρινθο κρατικού συγκεντρωτισμού και γραφειοκρατίας, που διαμέσου «χειρισμών συμμετοχής», έχουν πρόσβαση στους πολιτικούς μηχανισμούς του κράτους μόνον οι «ομάδες πίεσης», οι οποίες ελέγχονται από στελέχη του κυβερνώντος πολυουλλεκτικού κόμματος. Οι μεταβολές αυτές υποδηλώνουν την ανασυγκρότηση του περιεχομένου του κυρίαρχου πολιτικού λόγου με τεράστιες επιπτώσεις στο σύνολο του πολιτικού και κοινωνικού συστήματος, και κατά προέκταση στους εκπαιδευτικούς θεσμούς, οι οποίοι περιλαμβάνουν και το υποσύστημα της ειδικής αγωγής[...]. Αυτήν τη «χρόνια ομηρία» των εκπαιδευτικών θεσμών από έναν ιδιότυπο συγκεντρωτισμό και γραφειοκρατικό κομματισμό ανακάλυψαν ο Έλληνας Πρωθυπουργός και ο νέος Υπουργός Παιδείας στην προ Ημερησίας Διάταξης Συζήτηση στην Βουλή των Ελλήνων για την Παιδεία (23-1-2009), καλώντας τα Πολιτικά Κόμματα και τις κοινωνικές οργανώσεις, μετά από μια άγονη και χαμένη πενταετία, να συμμετέχουν από μηδενική βάση στο διάλογο για την Παιδεία. Αλήθεια, γιατί δεν έγινε διάλογος πριν από έξι μήνες, προτού ψηφιστεί ο νέος νόμος για την ειδική αγωγή; Γιατί δεν έγινε διάλογος την προηγούμενη διετία, όταν οι φοιτητές και οι πανεπιστημιακοί διαφωνούσαν με τις νομοθετικές ρυθμίσεις της Κυβέρνησης για την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση; Απάντηση σε τέτοια σοβαρά ερωτήματα δεν πρόκειται να δοθεί ποτέ, γιατί ο πολιτικός αμοραλισμός της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας κυριαρχεί στο πολιτικό σύστημα της χώρας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα: προτού προλάβει ο πρώην Υπουργός Παιδείας κ. Στυλιανίδης να υλοποιήσει τις εξαγγελίες του για κατάργηση των Πανελλαδικών Εξετάσεων για εισαγωγή στα ελληνικά πανεπιστήμια, ο Πρωθυπουργός της χώρας τον αντικαθιστά με τον πρώην Υπουργό Τουρισμού κ. Σπηλιωτόπουλο, λες και τέτοια σοβαρά ζητήματα μοιάζουν με τα παιχνιδάκια των διαφημιστικών προβολών για προσέλκυση ανέμελων τουριστών στις ελληνικές ακρογιαλιές...

Μέχρι σήμερα η ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας, δεν είχε καμιά σχέση με οτιδήποτε χαρακτηρίζει τον πολιτικό διάλογο σε μια αστική κοινοβουλευτική δημοκρατία, όπως συμβαίνει σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες. Μια ισχυρή κρατικοδίαιτη κομματική

ελίτ που περιμάζεψαν οι δύο Υφυπουργοί και ο ίδιος ο Υπουργός Παιδείας, επιλέγουν τους «φίλα προσκείμενους» συνομιλητές τους και την «ατζέντα» των προωθούμενων θεσμικών επιλογών και εκπαιδευτικών πολιτικών που συμφέρουν στο Κόμμα, και βεβαίως τις ομάδες πίεσης που εδυπήρετούν τους ίδιους, καθώς και τα συμφέροντά τους. Χαρακτηριστικά παραδείγματα πολιτικού αμοραλισμού και πελατειακών σχέσεων: α) ο νόμος 3194/2003 (άρθρο 5, πργρ. 5), ο οποίος, στα πλαίσια της απορρύθμισης των επαγγελματικών δικαιωμάτων των εκπαιδευτικών ειδικής αγωγής, προβλέπει το διορισμό και την τοποθέτηση στα ΚΔΑΥ, στα ΕΕΕΕΚ, στις ΣΜΕΑ και στα Τμήματα Ένταξης εκπαιδευτικών που συμμετείχαν «σε σεμινάριο εξειδίκευσης – επιμόρφωσης στην ειδική αγωγή τουλάχιστον ετήσιας διάρκειας, που πραγματοποιήθηκε από Πανεπιστήμιο της ημεδαπής, και 5ετή υπηρεσία σε ΣΜΕΑ», και β) ο νόμος 3699/2008 (άρθρα 20, 21 και 22), ο οποίος δίνει τη δυνατότητα σε όλους τους κλάδους και τις ειδικότητες της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης να «βαφτιστούν» εκπαιδευτικοί ειδικής αγωγής και να διορίζονται στις δομές της ειδικής αγωγής, εφόσον «ακουμπήσουν» από 1.500 μέχρι και 3.000 ευρώ και «εξαγοράσουν» Πιστοποιητικό Ετήσιας Διάρκειας (400 ωρών) στην ειδική αγωγή και εκπαίδευση. Μια νομιμοποιημένη πολιτική απάτη του Υπουργείου Παιδείας που: i) δίνει το δικαίωμα σε διάφορους περιέργους ιδιωτικούς και δημόσιους «օργανισμούς» να παραμερίζουν τα Πανεπιστήμια και να πουλάνε ελπίδα και Πιστοποιητικά Επιμόρφωσης στις στρατιές των ανέργων, για να εξασφαλίσουν τον πολυπόθητο διορισμό στο υποσύστημα της ειδικής αγωγής, ii) υποβαθμίζει την παρεχόμενη δημόσια ειδική αγωγή και εκπαίδευση στα άτομα με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες διορίζοντας εκπαιδευτικούς χωρίς επιστημονική κατάρτιση στο υποσύστημα της ειδικής αγωγής, και iii) αμφισβητεί την ποιότητα των παρεχόμενων πτυχιακών και μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών στην ειδική αγωγή και εκπαίδευση που χορηγούν ελληνικά και ξένα Πανεπιστήμια.

Ο Πανελλήνιος Επιστημονικός Σύλλογος Ειδικής Αγωγής, καλεί τα Πολιτικά Κόμματα, την ΕΣΑμεΑ, τη ΔΟΕ, την ΟΛΜΕ, να αναλάβουν τις κοινωνικές και δημοκρατικές τους ευθύνες ζητώντας από την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας την κατάργηση του **ρατσιστικού νόμου 3699/2008, και την αντικατάστασή του από ένα ανθρωπιστικό και δημοκρατικό θεσμικό πλαίσιο.**

Μπορεί η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας να αναλάβει την τεράστια δημοκρατική ευθύνη, ξεκινώντας από μηδενική βάση τη συζήτηση, να συνδιαμορφώσει μία νέα νομοθετική πρόταση για το υποσύστημα της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης στο οποίο θα έχουν πρόσβαση τα άτομα με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες; Μπορεί να πάρει πίσω το νόμο 3699/2008 και να συζητήσει τους πολιτικούς όρους της άρσης του σχολικού και κοινωνικού αποκλεισμού των α.με.ε.ε.α.; «Ιδού η Ρόδος, ιδού και...» η σκληρή πραγματικότητα!

της Συντακτικής Επιτροπής